

Oponentský posudek na diplomovou práci Zuzany Grulichové

Změna role předsednictví po Lisabonské smlouvě na příkladu Španělska a Belgie

Lisabonská smlouva vstoupila v platnost k 1. prosinci 2009, proto i institucionální změny, které zavádí, jsou ještě čerstvé a neusazené v každodenní praxi. Navzdory této aktuálnosti již dnes můžeme přistoupit k analýze první fáze implementace zmíněných změn. Právě k tomuto kroku se odhodlala autorka předložené diplomové práce, ve které se zaměřila na jednu ze zásadních a nejviditelnějších změn, kterou Lisabonská smlouva přináší – institut předsednictví. Konkrétně se autorka soustředila na „vztah mezi rotujícím předsednictvím a nově zřízeným stálým předsednictvím“ (str. 3) s důrazem na vyjednávací a reprezentační funkci předsednictví.

Struktura práce sleduje chronologickou linii. Autorka v úvodní části práce nastiňuje základní roli a funkce předsednictví v historické perspektivě. Ve druhé kapitole se zabývá předsednictvím před Lisabonskou smlouvou. Následující část je věnována hlavním změnám, které Lisabonská smlouva v souvislosti s předsednictvím přinesla a v závěrečné čtvrté kapitole nalezneme příklady dvou předsednictví – španělského a belgického, jejichž průběh byl již ovlivněn novým institucionálním nastavením.

Zásadní výtku, která se vztahuje k práci jako celku, se týká teoretického vymezení práce a formulování základních hypotéz. V kapitole nazvané „Úvod do problematiky předsednictví: teoretické vymezení“ (str. 13-38) se autorka hlubším teoretickým rámcem nezabývá, poskytuje čtenáři místo toho základní popis vývoje funkcí Rady EU a institutu předsednictví. Ačkoli téma vymezuje jasně (viz Úvod str. 10-11), základní hypotézy nepředkládá, nepokládá ani výzkumné otázky. Z tohoto důvodu práce působí sice uceleným, ale velice popisným dojmem.

Další nedostatky již nejsou tak závažné. Týkají se formálních aspektů práce (nejednotnost označení orgánů EU a funkcí – viz např. výskyt názvu „Rada“, „Rada EU“, ale také „rada“). Za nejasné rovněž pokládám vymezení stavu věcí před a po Lisabonské smlouvě, kdy autorka v prvním případě používá přítomný čas, což může být pro čtenáře matoucí (str. 15). V neposlední řadě zde najdeme i několik nepřesností (viz např. tvrzení, že Lisabonská smlouva vstoupila v platnost 1. 1. 2010, str. 10).

Po obsahové stránce bych doporučila v práci reflektovat konkrétní osobní nastavení, které vzniklo po přijetí Lisabonské smlouvy, tj. jmenování historicky prvního stálého předsedy Evropské rady a nové Vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. Vzhledem k tomu, že se Lisabonská smlouva nevyjadřuje vždy zcela explicitně k nastavení vztahů mezi těmito funkcemi a stálým předsednictvím, domnívám se, že zde vznikla příležitost pro první nositele výše zmíněných funkcí následnou praxi formovat. Doporučuji proto, aby se autorka práce během obhajoby k tomuto tématu vyjádřila.

Přes uvedené výtky se domnívám, že předložená diplomová práce Zuzany Grulichové splňuje základní nároky na diplomovou práci. Doporučuji ji tedy k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

V Praze dne 21. 1. 2013

Eliška Tomalová, Ph.D.